

ČESKO – LICHTENŠTEJNSKO

Zpravodaj Historického spolku Liechtenstein



Zpravodaj 1/2017

Historický spolek Liechtenstein

Červenec 2017

LICHTENSTEINOVÉ PODALI ÚSTAVNÍ STÍŽNOST

Praha 10. července 2017: Spor o majetek lichtenštejnských občanů - knížecího rodu Liechtensteinů - zkonfiskovaný v roce 1945 na základě Benešových dekretů, postoupil do další fáze. Poté co v květnu t. r. Nejvyšší soud České republiky zamítl dovolání Nadace knížete z Lichtenštejna ve věci vlastnictví cca 600 hektarů pozemků ve středních Čechách, nadace oznámila, že v pondělí 10. července 2017 podala ústavní stížnost k Ústavnímu soudu České republiky.

Česká republika se vystavuje riziku ztráty reputace na mezinárodním poli, pokud se nesnaží vyřešit spor o majetek lichtenštejnských občanů (celkem jich je 38, nejsou to jen členové knížecí rodiny - viz Aktuality 2015 a 2016 na webu HSL). V dále uvedeném stručném zdůvodnění odvolání nadace jsou uvedena tato porušení práv stěžovatele.

1. Porušení práva na spravedlivý proces
2. Porušení práva na ochranu vlastnictví a majetku
3. Porušení zákazu diskriminace
4. Porušení zákazu ukládat tresty bez opory v zákoně
5. Porušení práva na účinný opravný prostředek.

Československo v letech 1945-1951 přistupovalo k občanům Lichtenštejnska jako k Němcům, ačkoliv se jednalo o občany neutrálního státu, který např. jako jeden z mála neuznal vznik Protektorátu Čechy a Morava, s národností lichtenštejnskou. V roce 1945 ČSR přistupovalo k občanům Rakouska, Švýcarska a dalších zemí německé národnosti odlišně, než k občanům Lichtenštejnského knížectví. Jednalo se o politické rozhodnutí, které bylo motivováno snahou o konfiskaci jejich majetku za každou cenu.

Občané Rakouska a Švýcarska byli z Benešových dekretů vyjmuti, občané Lichtenštejnska nikoliv. I když nebýt komunistického převratu v únoru 1948, byly by konfiskační vyhlášky na

lichtenštejnské majetky zrušeny Nejvyšším správním soudem ČSR.



Jen na zásah komunistického ministra zemědělství J. Ďuriše v květnu 1947 bylo odloženo veřejné jednání soudu na "neurčito", protože jinak by již v roce 1947 byly konfiskace majetku lichtenštejnských občanů zrušeny jako nezákonné.

Československé úřady si byly velmi dobře vědomy nezákonnosti konfiskací a nutnosti občany Lichtenštejnska odškodnit ještě v polovině února 1948, kdy ministerstva financí a zahraničí jednaly již jen o výši odškodnění. Komunistický převrat další jednání zastavil.

Chce-li se Česká republika řadit mezi země, které ctí právo, spavedlnost a morálku, měla by aktivně jednat s lichtenštejnskou stranou o letitém sporu a nezaštiťovat se komunisty inspirovanými a zneužívanými Benešovými dekrety. Ty byly u lichtenštejnských občanů použity v rozporu s českým i mezinárodním právem.

Protože byl konfiskován majetek lichtenštejnských a nikoliv českosloveských občanů, musí k němu přistupovat jinak, než k majetku zabaveným v roce 1945 Němcům, Maďarům nebo zrádcům. Lichtenštejnská strana má právo použít všechny právní a diplomatické cesty k vyřešení sporu. Je ale připravena jednat o kompromisu.

Více informací o tomto sporu naleznete na www.hs-liechtenstein.cz

KNÍŽE HANS-ADAM II. ZNOVU NAVŠTÍVIL OPAVU

Vernisáž významem mimořádné výstavy ve Slezském zemském muzeu

Opava 31. března 2017: Ve dnech 30. a 31. března 2017 hlava lichtenštejnského knížectví kníže Hans-Adam II. poctila svou návštěvou hlavní město bývalého Opavského vévodství a rakouského Slezska - Opavu. Stalo se tak již podruhé od roku 2015. Kníže, v doprovodu své sestřenice a velvyslankyně Lichtenštejnska v České republice Marie-Pii Kothbauer princezny Liechtenstein, navštívil historickou výstavní budovu Slezského zemského muzea v Opavě. Zde byl přivítán asi dvěma sty hostů.



Vládnoucí kníže z Liechtensteinu J. J. Hans-Adam II. na návštěvě v Opavě (Foto: Roman Konečný)

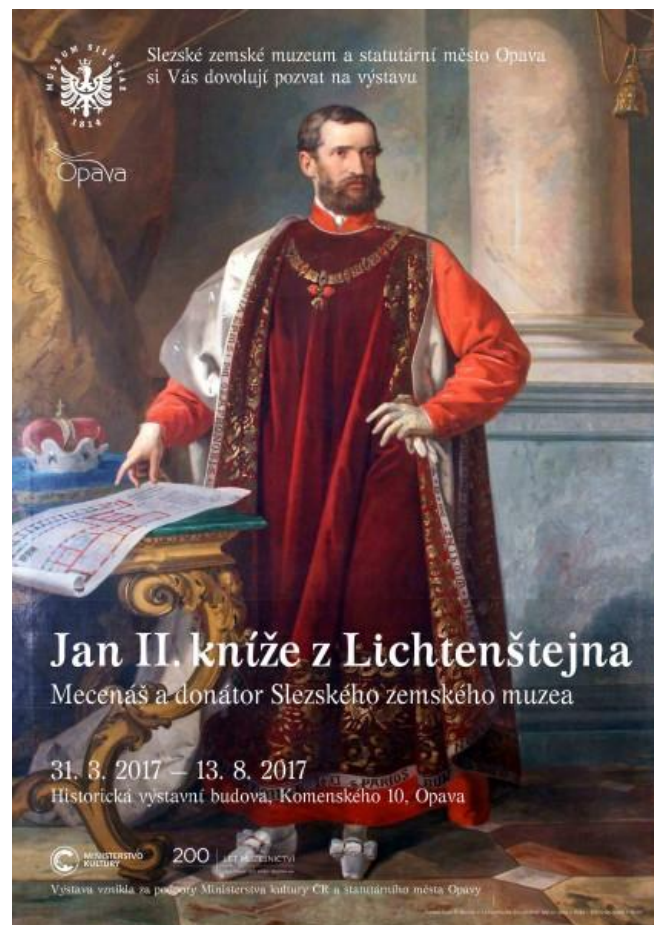
V úvodních projevech ředitelky Slezského zemského muzea Jany Horákové a vedoucí autorského kolektivu výstavy Ilony Matejko-Peterka, zazněla vděčnost muzea svému velkému mecenáši, za jeho mimořádně štědré a se znalostí historie umění vybrané dary. Na jejich slova navázal primátor statutárního města Opavy Radim Krupala a náměstek ministra kultury Vlastislav Ouroda. Pan primátor zdůraznil, že doba vlády Liechtensteinů na Opavsku, byla nejdelším a nejšťastnějším obdobím jeho historie.

Kníže Jan II. zvaný "Dobrotivý" daroval Slezskému zemskému muzeu, nejstaršímu muzeu ve střední Evropě (v roce 2014 oslavilo 200 let existence), na pět set cenných uměleckých děl z oblasti malby, sochařství, užitého umění nebo numizmatiky. Bohužel asi polovina z nich byla nenávratně zničena v závěru 2. světové války, při bojích o Opavu.

Ale i dochovaná část představuje mimořádně cennou sbírku. Řadu z uměleckých děl je v podobné kvalitě možné vidět jen v několika málo nejvýznamnějších světových muzeích. V takto ucelené podobě jsou nejcennější umělecká díla z darů knížete Jana II. vystavena po více než 100 let vůbec poprvé. Protože se jedná o velmi rozsáhlý

sbírkový fond, muzeum jeho výstavu rozdělilo na dvě části. Od června budou vystavena díla z doby 19. a 20. století. Více informací o výstavě naleznete na www.szm.cz.

Kníže Jan II. daroval cenná díla i předchůdci Národní galerie v Praze. Jeden z obrazů "Mladá dáma na balkóně" od mistra vlámského umění 17. století Gerita Dou se stal v srpnu 2016 námětem pro společnou česko-lichtenštejnskou poštovní známku.



Portrét knížete Jana II. z Liechtensteinu, zvaného pro jeho štědlost „Dobrotivý“, na pozvánce výstavy ve SZM v Opavě

Po vernisáži výstavy primátor města Opavy uspořádal na počest vzácného hosta slavnostní večeři. Na ni byl knížeti předán dar města - velký model bývalého opavského zámku, uvnitř kterého jsou uloženy dvě originální cihly z jeho budov. Pan primátor knížeti poděkoval za návštěvu a pozval ho k návštěvě Opavy znovu - vždyť již je to vlastně tradice. V pátek 31. března se s knížetem Hansem-Adamem II. a jeho doprovodem rozloučil tajemník města Opavy Tomáš Elis a vedoucí odboru vnějších vztahů Jaroslav Machovský.

KOLÍN SI PŘIPOMĚL VÝROČÍ VÝZNAMNÉ BITVY

260. výročí bitvy u Kolína a dělostřelecké reformy maršála J. W. z Liechtensteina

Kolín 17. června 2017: Ve dnech 15. - 18. června 2017 si Česká republika připoměla jednu z nejdůležitějších bitev svých dějin - bitvu u Kolína. V ní byl 18. června 1757 poprvé poražen pruský král Friedrich II., jehož vojska v té době obléhala Prahu. Vítězství polního maršála Leopolda hraběte Dauna zabránilo kapitulaci hlavního města a tažení pruského vojska na Vídeň. Tím byla zachráněna nejen habsburská monarchie, ale současně také územní integrita českých zemí, které by jinak byly připojeny k Prusku. Díky tomu byl zachován i český národ a český jazyk.



Slavnostní defilé historických a současných vojenských jednotek před čestnou tribunou na Karlově náměstí v Kolíně 17. června 2017

Jedním z faktorů vítězství císařsko-královské armády v bitvě u Kolína bylo moderní dělostřelectvo, které prošlo v letech 1744 - 1757 úspěšně zásadní reformou, kterou řídil polní maršál **Josef Václav kníže z Liechtensteina (1696 - 1772)** - více o něm web HSL z 10. 2. 2017. Následující den po bitvě vysokou kvalitu císařského dělostřelectva pochválil pruský král ve zprávě pro svého vyslance v Paříži: *"Nepřítel měl početní převahu a lepší dělostřelectvo. Dělal Liechtensteinovi čest."*

Liechtensteinovu reformu připoměla výstava v Regionálním muzeu v Kolíně **„Bitva u Kolína: osobnosti, dělostřelecká reforma a vojenský řád Marie Teretie“**, jejímž autorem je ing. Pavel Juřík. Na základě nedávno objevených dokumentů ve Válečném archivu a HGM ve Vídni byly poprvé veřejnosti představeny podrobné technické plány, nákresy dělostřeleckého cvičiště u Týna nad Vltavou nebo portréty odborníků, se kterými kníže spolupracoval. Více viz: www.muzeumkolin.cz.

Portréty knížete J. V. Liechtensteina a Jana I. z Liechtensteina zapůjčily Liechtenstein Collection ve Vídni. Výstava je otevřena do 22. 10. 2017.

Bitvě u Kolína a dělostřelecké reformě se věnovala také mezinárodní konference historiků, která se konala na kolínském zámku 16. 6.



Marie-Pia Kothbauer princezna Liechtenstein velvyslankyně Lichtenštejska v ČR a generál Othmar Commenda na výstavě v RMK (Foto: RMK)

Vyvrcholením programu 260. výročí bitvy u Kolína byl slavnostní ceremoniál v sobotu 17. června. Na Karlovo náměstí v Kolíně nastoupila jednotka Čestné stráže rakouské armády z pluku „Hoch- und Deutschmeister“, jehož předchůdci bojovali v bitvě u Kolína a jednotka z Tereziánské vojenské akademie - obě s bojovými zástavami. S nimi na náměstí nastoupily na tři stovky příslušníků vojenských historických jednotek, které odpoledne předvedly bojovou ukázkou na bojišti na Křečhoři.

Oficiální akt zahájil přelet stíhacích letounů JAS39 Grippen. Starosta města Kolína Vít Rakušan připoměl význam bitvy u Kolína. Po něm promluvila velvyslankyně Lichtenštejska J. J. Maria-Pia Kothbauer princezna Liechtenstein, J. E. David Szesztai chargé d'affaires Maďarska, generál Othmar Commenda náčelník generálního štábu rakouské armády a generálmajor Jaroslav Žůna z GŠ Armády České republiky.

Státní hymny a vojenské pochody hrála Ústřední hudba Armády České republiky. Všechny nastoupené jednotky vzdaly při odchodu čest hostům na tribuně za tónů starého vojenského pochodu „Princ Evžen Savojský“. Oficiální program pokračoval návštěvou výstavy v Regionálním muzeu v Kolíně, slavnostním obědem, položením věnců u památníku bitvy na Křečhoři a rekonstrukcí bitvy. V neděli 18. 6. proběhly pietní akty u hromadných hrobů v Lošanech, za účasti starostů obcí, historických jednotek a Čestné stráže rakouské armády a zástupců Tereziánské vojenské akademie.

BLAHOPŘEJEME KE ZLATÉ SVATBĚ!

Vládnoucí knížecí pár oslaví 30. července 50 let společného života. Lichtenštejnská pošta vydala k výročí zvláštní sérii poštovních známek.

Dne 30. července 1967 se v katedrále sv. Florina a na hradě ve Vaduzu konala svatba dědičného prince Hanse-Adama z Liechtensteinu s Marií Āglae hraběnkou Kinskou, která se narodila v Praze (dětství prožila v Horažďovicích).

Jejich manželství bylo obdařeno třemi syny (Alois, Maxmilián, Constantin) a jednou dcerou (Tatiana), kteří rod rozšířili o dalších 16 vnoučat.

Blahopřejeme knížecímu páru a přejeme vše nejlepší do dalších let společného života!



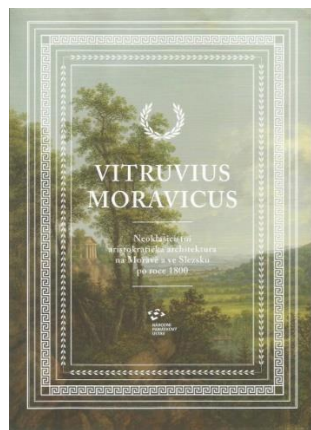
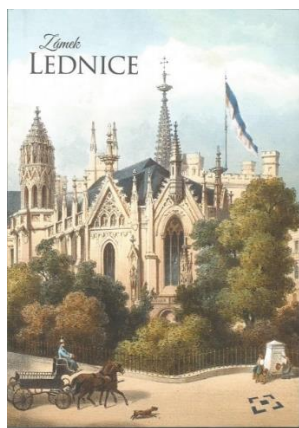
Svatba dědičného prince Hanse-Adama s Marií rozenou hraběnkou Kinskou

← **Jedna z poštovních známek vydaných k výročí zlaté svatby knížecího páru**



ZAJÍMAVÉ PUBLIKACE O SÍDLECH LIECHTENSTEINŮ NA MORAVĚ

Letos v dubnu NPÚ vydal knihu **"Zámek Lednice"** Mgr. Michala Konečného, který poprvé podrobně dokumentuje historii a současnou expozici nejvýznamnějšího letního sídla knížecího rodu na Moravě. Poskytuje řadu informací a fotografií i k historii rodu Liechtensteinů.



Druhá publikace **"Vitruvius Moravicus. Neoklasicistní aristokratická architektura na Moravě a Slezsku po roce 1800"** (Mgr. Michal Konečný ed.) vyšla již v roce 2016 a je objevným a zajímavě napsaným pohledem na stavby aristokracie na počátku 19. století.

Její autoři se podrobně věnují u rodu Liechtensteinů nejen jejich nejznámějším sídlům a stavbám (např. Minaret, Kolonáda), ale také méně známým rezidencím, jako jsou např. zámek v Adamově nebo Nové Zámky u Litovle. U těchto polozapomenutých objektů a parků popisují jejich původní podobu a současný stav. Zajímavé jsou informace i o dalších více nebo méně známých památkových objektech.

Publikace je možné zakoupit v e-shopu Národního památkového ústavu www.npu.cz nebo ve vybraných prodejnách a pracovištích NPÚ.